

LA BANALITAT COM A MISTERI
XII CICLE DE CONFERÈNCIES DE LA CÀTEDRA DE FILOSOFIA I CIUTADANIA
Aula Magna. Centre Cultural La Nau. C/Universitat, 2 València
Febrer-març 2017

La vida actual sembla experimentar un increment constant en la consideració merament superficial de les coses. Tot és de consum ràpid i poc esforçat, epidèrmic. La sobreabundància d'estímul i informació sembla comportar el desig de la fruïció ràpida, constant i passiva. L'embolcall, de vegades, ens atrau més que la substància que hauria de contenir i, fins i tot, l'arriba a substituir. I tot això afecta la cultura, els valors, les relacions humanes, i en tot això juguen un paper rellevant les noves tecnologies i les xarxes socials. La instantaneïtat, la urgència, ens atrau i sedueix, s'imposa al nostre mode de vida. Com que no hi ha temps, sembla que només hi ha temps per a banalitats i que en les banalitats rau el sentit de les nostres vides, el seu misteri.

La banalitat es contraposa a la profunditat, a allò què és important. Què vol dir, però, important o profund una vegada hem renunciat als grans relats de la religió o de la història? Quina concepció del temps -i de l'espai- invita a una o altra manera d'estar o de viure? Quina relació hi ha entre allò que importa i el que es torna viral a les xarxes socials? No és banal la recerca de la profunditat? No és la profunditat un relíquia, un vestigi, d'un mode de vida extint o cal fer un esforç per recuperar-nos d'aquesta pèrdua o, inclús, de la pèrdua del sentit de pèrdua? Com Aquestes i altres qüestions es tractaran al XII Cicle de Conferències de la Càtedra de Filosofia i Ciutadania (Febrer-març 2017), organitzat al Centre Cultural La Nau de la Universitat de València, i que comptarà amb la participació de [Manuel Baixauli](#) (escriptor), [Laura Borràs](#) (Universitat de Barcelona), i [Salvador Rubio](#) (Universitat de Murcia).

La Càtedra de Filosofia i Ciutadania "Josep Lluís Blasco Estellés" (www.catedrablasco.cat) té com a propòsit constituir un fòrum en el qual les dues màximes vocacions de Josep Lluís Blasco, la vocació filosòfica i la vocació cívica i ciutadana, troben un espai de confluència. Es tracta d'acostar la filosofia als ciutadans tot sotmetent els problemes socials més urgents a la reflexió dels filòsofs i pensadors i fer arribar aquesta reflexió a la societat. A tal fi es programen activitats com són ara: conferències, taules rodones, cursos monogràfics amb la participació de personalitats destacades en l'àmbit de la reflexió filosòfica i/o social, Publicacions de les conferències o cursos.

16 febrer 2016 19:00
Manuel Baixauli (escriptor)
El camí difícil

El progrés científic i tecnològic, que s'han accelerat les darreres dècades, no han anat acompanyats d'un progrés similar en la propagació de l'art de qualitat. Si bé actualment hi ha mitjans potentíssims per a la difusió i la democratització d'aquest, la realitat és que està cada vegada més ocult, soterrat per l'omnipresència d'un art banal, facillista, espectacular, fet per a satisfer a qui no li agrada o no entén d'art. D'aquesta contradictòria situació tracta *El camí difícil*.

Manuel Baixauli és pintor i escriptor. *Espiral* (1998), primer llibre que publica, és un recull de contes brevíssims on plasma les obsessions —la fugacitat de tot, la mort, l'oblit...— que ja eren presents a la seua pintura i que es reflectiran, també, en les obres posteriors. El segueixen les novel·les *Verso* (2001) i *L'home manuscrit* (2007). Aquesta última rep una acollida inusual per part de la crítica, amb sis premis, i esdevé, tot i la seua complexitat, un èxit de vendes. El 2010 enllesteix una nova edició d'*Espiral*, reescrita i depurada a fons, i el 2014 publica *La cinquena planta*, novel·la que rep el Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians i el Premi Crexells de Narrativa Catalana. El seu últim llibre és *Ningú no ens espera* (2016), un recull d'articles amb aire de dietari, acompanyat de dibuixos fets pel mateix autor.

23 de febrer de 2016

Salvador Rubio (Universitat de Murcia)

El valor del banal: a propòsit d'*Ara i aquí*.

Partint de l'intercanvi epistolar entre J.M. Coetzee i P. Auster (*Ara i aquí*, 2012), trufat d'observacions banals barrejades amb temes elevats, aquesta conferència proposa una reflexió sobre el valor del banal recolzada en un *aspectualisme* d'arrel wittgensteiniana. La seua aproximació pretén defugir alhora una concepció ontologista del banal i un relativisme subjectivista radical, tot mostrant el balanç aspectual i atencional entre l'observació banal i el tema substanciós al si d' *Ara i aquí*, a més d'altres exemples estètics.

Salvador Rubio Marco és professor d'Estètica i Teoria de les Arts al Departament de Filosofia de la Universitat de Múrcia. Investigador especialista en estètica wittgensteiniana i en l'estètica de la imatge i de la literatura. Ha publicat els llibres *Comprender en arte* (1995) y *Como si lo estuviera viendo* (2010). Co-director de la col·lecció de llibres "Guías para ver cine" (Nau Llibres).

2 de març de 2017

Laura Borràs (Universitat de Barcelona)

La lectura avui: xarxes i dispositius. Vana o banal?

Claude Lévi-Strauss fa ja molt que va plantejar que qualsevol societat humana es mou entre dues dimensions, la tècnica i la cultural. La primera ens permet controlar el mitjà hostil que de vegades és la naturalesa. La tècnica —entenent per tècnica, de manera general, la fabricació d'eines— permet domesticar el món, vèncer el que té d'inhòspit. Gràcies a la cultura, en canvi, i fent servir el llenguatge com a base estructural, erigim un món propi fet de representacions literàries i artístiques, d'ordre simbòlic, que ens permet viure'l, habitar-lo i també fer-lo més habitable. Haver d'escollir entre l'una i l'altra és un debat que no porta enlloc. I, això no obstant, en l'àmbit de la lectura, de la literatura, seguim en debats estèrils entre tecnofílies i tecnofòbies, quan tot sovint oblidem que l'escriptura és una tecnologia i el llibre una màquina.

En un món cada cop més interconnectat, en aquest prodigiós mosaic de presències que vivim simultàniament i a escala planetària, global, cal saber integrar. La cultura és, per

definició, integració. I llegir, avui, a les xarxes i entre dispositius és integrar. Veurem si de manera vana o banal.

Laura Borràs és professora del Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura a la Universitat de Barcelona. Ha publicat nombrosos llibres, articles i treballs sobre literatura contemporània, teatre, cinema i literatura, molts dels quals inclouen, de manera destacada, una reflexió sobre l'escriptura i la lectura en l'era digital i l'estudi de les noves textualitats electròniques. Ha estat guardonada per la seva trajectòria amb la Distinció de Jove Investigador de la Generalitat de Catalunya (2001-2005) i des del 2000 dirigeix el grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya (SGR 2009-529, 2005-00332) HERMENEIA (www.hermeneia.net), que estudia les connexions entre els estudis literaris i les tecnologies digitals i està format per professors de diverses universitats europees i americanes.

Col·laboren: Vice-rectorat d'Internacionalització i Cooperació, Centre Cultural La Nau, Institució Alfons el Magnànim, Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació, Societat de Filosofia del País Valencià i Departament de Filosofia de la Universitat de València.